

GGD helpt gemeente Giessenlanden met visie op omgeving

Inrichting openbare ruimte kan gezondheid bevorderen

Met de inrichting van de openbare ruimte is het mogelijk om de gezondheid te bevorderen. Deze boodschap bracht de GGD aan de gemeente Giessenlanden die bezig is met het opstellen van een omgevingsvisie.

De rijksoverheid werkt aan de Omgevingswet die waarschijnlijk in 2019 in werking treedt. Daarmee worden maar liefst 26 wetten op het gebied van de woon-, werk- en leefomgeving vervangen. Simpelere en beter op elkaar aansluitende richtlijnen zijn het doel. De nieuwe wet verplicht gemeenten om vanaf 2018 in plaats van een structuurvisie, een omgevingsvisie te hebben. De gemeente Giessenlanden wacht niet af, maar werkte de afgelopen maanden al volop aan de visie. Tal van personen en partijen dachten mee.

„De wet beoogt een veilige en gezonde leefomgeving te garanderen. Op het gebied van gezondheid is de GGD de aangewezen instantie om mee in gesprek te gaan. Er zijn gesprekken geweest met adviseurs publieke gezondheid en medische milieukunde. Zij hebben hun aanbevelingen voor de omgevingsvisie op papier gezet”, vertelt Lida Bode, beleidsmedewerker ruimtelijke ordening van de gemeente Giessenlanden.

Het beschermen van de gezondheid van inwoners zit bij de gemeente goed tussen de oren, meent Lida. „Maar dat je met de inrichting van de openbare ruimte de gezondheid kunt bevorderen was een eye-opener.” Het aanleggen van wegen of wijzigen van verkeerssituaties zijn een goed voorbeeld. „Je kunt er in zo’n geval voor kiezen om automobilisten ruim baan te geven, maar je kunt ook eerst kijken naar voetgangers en fietsers. Bij ons speelt dat bijvoorbeeld bij de herinrichting van een kruispunt waar een woonzorgcomplex in de buurt staat. We weten dus dat vlak bij het kruispunt veel ouderen wonen. Als daarmee bij de herinrichting rekening wordt gehouden is dat bevorderend voor de veiligheid en de gezondheid van deze inwoners.”

De omgevingsvisie komt tot stand in de geest van de nieuwe omgevingswet. Die staat voor integrale richtlijnen die samen met betrokken partijen tot stand worden gebracht.

„Wij zien een verandering in de maatschappij. Het is steeds gebruikelijker dat betrokken partijen kunnen meedenken en meepraten over de vorming van nieuw beleid”, zegt Lida. „Bij de omgevingsvisie gebeurt dit heel nadrukkelijk. Inwoners, ondernemers, lokale politici en partijen als de GGD en de Omgevingsdienst konden in een vroeg stadium input geven. Iedereen praat mee op basis van gelijkwaardigheid. Natuurlijk behouden partijen hun rol en verantwoordelijkheid. Als er een definitief besluit moet vallen, is de gemeenteraad aan zet.”

In Giessenlanden begon het met het interviewen van vertegenwoordigers van diverse groepen, ambtenaren en bestuurders. Ook werd in ieder dorp een dorpschouw gehouden. „Zo hebben we alle waarden en kwaliteiten van de gemeente in kaart gebracht, zowel van de kernen als van het buitengebied”, zegt Lida. Hierna volgden twee debatten om de koers en de uitgangspunten te bepalen. In het derde debat werd de inmiddels opgestelde concept-omgevingsvisie voorzien van commentaar. Volgende maand buigt het college van B&W zich over de concept-omgevingsvisie.

Als de visie wordt aangenomen door de gemeenteraad, is het waarmaken van de uitgangspunten de volgende uitdaging, zegt Lida. „De visie zelf is globaal, dus op het moment dat we daadwerkelijk in de openbare ruimte aan de gang gaan, gaan we opnieuw met betrokken partijen in gesprek.”

‘Giessenlanden stond open voor advies’

„We zijn altijd op zoek naar kansen om gezondheidswinst voor onze inwoners te kunnen boeken”, zegt Henriëtte Jacobs, adviseur publieke gezondheid bij de GGD. „De Omgevingswet biedt daar alle mogelijkheid toe. Die nieuwe rol, die ook wettelijk is bepaald, zijn we nu verder aan het vormgeven. Hoe kunnen we in een vroeg stadium gezondheidsbevorderende factoren meenemen in de inrichting van de leefomgeving? De gemeente Giessenlanden stond echt open voor ons advies. Het was mooi om te zien dat twee beleidsterreinen, die in het verleden weinig raakvlak leken te hebben, nu gekoppeld konden worden.”